

СТРАЖА

СЛОБОДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН У 6 Ч. ПРЕ ПОДНЕ

УРЪЉУЈВОДБОР

ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВА 1092.

БРОЈ 5 ПАРА

Стар Редакције и Администрације Космајска ул. бр. 22.

Одласи се дају у Администрацију. Цена утврђена.

Неплаћена се писма не примају. — Рукописи се не враћају.

Писма, рукописе, новац и све остало што се односи на лист, слати власнику листа

Конференција са др. Радославовом

СОФИЈА, 22 августа

По нарочитом позиву г. Чолак-Антић и руски посланик г. Савински посетили су др. Радославова и са њиме су одржали дугу конференцију којој се придаје огромна важност.

Општи напад

— У Дарданелима се воде о-горчене борбе —

Атина, 22. авг.

Општи напад на Дарданеле отпочео је, како изгледа, од пре два дана. Је дав турски коминике вели поводом тога, да је од пре два дана савезничка артиљерија отворила паклену ватру на турске положаје. Бомбардовању увек следују жестока напади.

У атинским војним круговима верује се чврсто, да ће ова грандиозна борба решити врло брзо судбину Дарданела.

Потопљен

тракспорт

Правилан поступак руске црноморске флоте

Букурешт, 22. авг.

Руска црноморска флота, према једном телеграму из Софије, потопила је јуче један бугарски транспортни брод, који је носио бензин за Цариград. Брод је био опоменут да се врати у пристаниште Варне, из кога се кренуо, иначе ће бити потопљен. Како он није следовао опомену, са једне крстарице је избачено три метка и брод је потонуо, пошто је све особље спасено.

Национална економија^{*)}

Пред бербу шљива

Отворено писмо Господину Министру Нар. Привреде и српским пољопривредницима

Друштво Трезвеност (Неутрални Рад Добрих Храмовника) је у више прилика узимало у претрес питање о преради шљива и о важности шљиварске трговине и индустрије.

Дознавши да ће о овоме предмету бити ускоро опширније говора на једној нарочитој конференцији у Министарству Народне Привреде, Управа друштва сматра за своју дужност да и овом приликом истакне своје мишљење и да скрене пажњу на нека факта о којима се, можда, неће водити довољно рачуна.

Берба шљива представља врло важну чињеницу у нашем економном животу.

У старим нашим границама, а према државној статистици, просечна берба шљива износила је око 450.000.000 кгр. Од те количине просечно је употребљивано за сушење шљива 120.000.000 кгр., а за справљање пекмеца 150.000.000 кгр. сирових шљива. Сва остала количина — дакле, половина бербе — употребљује се на печење ракије.

Пекmez и сува шљива је извозена и од извоза је уношено у земљу 10—15.000.000 дин.

Ракија се врло мало извози; највише је извезено у вредности 300.000 динара. Међутим је 2—3 пута више увозено, не рачунајући шпиритус који је држава увозила и продавала народу за справљање ракије. Сва остала количина ракије, 30—40 милиона литара, попије се у земљи.

Дакле, са опште економске тачке гледишта увек је корисније да се шљиве прераде у пекmez и суве шљиве, него да се од њих пече ракија. Са гледишта појединца — произвођача, такође је увек боље и корисније да прода сирову шљиву, или да од ње прави пекmez или да је суши. Сопственик шљивара, и ако прода ракију, увек остави извесну количину за своју личну употребу. Међу тим, кад нема своје ракије ретко је нарочито ку-

пује; кад је нема у своме подруму, просто је не пије.

Ако, пак, посматрамо ову ствар са гледишта Народнот Здравља, видећемо да је још од већег значаја, како ће се употребити сирове шљиве.

Алкохолно питање за време мира је од врло велике важности; оно је за време рата, још од већег значаја.

На жалост, државе и општине су до сада показивале врло малог интереса за ово важно питање. Да је ово питање врло важно у рату, доказ је што му све државе, изузев ваљда само Турску, показују велика интересовања и предузимају мање или више потребне мере за сузбијање алкохола. Русија је извршила потпуну забрану алкохола на ратишту и у целој земљи. Француска је забранила апсент и ограничава број продавница, исто тако се предузимају енергичне мере противу алкохола и у Енглеској и Немачкој.

Наше војне власти су предузимале неке кораке, али уз пркос свима тим општим и појединим наредбама о забрани алкохола, троши се алкохол немилеце у војсци, јер је берба шљива прошле године била обилна, те је и ракија била и сувише и врло јефтина. Наравно да је рђавих последица било и сувише.

О штетном утицају алкохола у нас је доста писано и говорено. И у колико то важи за мирно доба још више важи за време рата; сад је много потребније да се одржи добро здравље, отпорна снага према ратним напорима и опасностима од зараза. У колико штетно утиче алкохол на све ово, још је опаснији његов утицај на војничку дисциплину. Наредбе за сузбијање алкохола потекле су поглавито због тога, да би се боље одржала дисциплина у војсци.

На супрот ракији, која је као и сваки други алкохол од штетног утицаја по здравље, радну снагу и дисциплину у војсци, прерађивине од шљива: суве шљиве и пекmez могу послужити, и кад се не би избезеле, као одлична конзерва за храну становништву и војсци.

Мере, које је министарство требало да предузме а да у исто време заштити интерес народног здравља и помогне народно благостање, по нашем нахођењу, биле би ове:

1) Да се омогући и олакша

на све начине откуп сирових шљива и њихова прерада у суве шљиве и пекmez (ослобођење или повлашћење за превоз, помоћ у материјалној или радној снази, позајмице ит.д.) и

2) Да се отежа печење ракије (таксе на казанице, порез на ракију ит.д.).

На тај начин имали би сопственици шљивара у веће користи; народно здравље, било би заштићено од штетног утицаја бар ракије, народна одбрана од штетног утицаја алкохола, економска моћ земље била би повећана; једино можда, имали би штете трговци с ракијом и механичари али кад су у питању толики други крупни интереси народни и државни; држимо, да се на те ситне потрошачке интересе не сме нико обзирати.

Наравно, све ово имаће само тако смисла и вредности ако држава не буде увозила шпиритус и продавала га народу да од њега прави ракију шпиртулу — као што је то било пре рата.

Аугуста 1915 год.

Управа неутралног Реда Добрих Храмовника (Трезвености) у Србији

Рабош

Неко јутро изађох на Цветни Трг да пазарим. Око једног сељака окупили се неки и загледају му у једну корпицу пуну неких црвених печурака.

Сви се ишчуђавају а сељак стоји мирно, прекрстио руке и поносно се његовим деликатесом.

— Ама какве су то печурке упитах ја и застадох.

— Ете, нове, црвене, одговара продавац.

— Јес, нове, црвене, уплете се његов комшија, кад си ги браја куле Кумодраж где Чвабурија изгибе. Ете зашта су црвене, објасни нам он достојанствено.

Аргус.

Шала

Судија (опужено): Ви сте украли палето, госпођо; шта вас је руководило за ту крађу.

Опужена дама: Мој палето је сасвим немодеран, господине председниче.

*) Од потписате управе умолени смо, да ову петицију донесемо у свој лист, што драговољно чинимо. Уред.

56

— 56 транспората потопљено у Мраморном мору —

Лондон, 21. авг.

Са званичне стране се потврђује, да су енглеска подводни бродови, који крстаре у Мраморном мору до сада потопили 56 турских транспортних бродова. Већина тих бродова била је натоварена муницијом за галипољски фронт.

У војним круговима се високо цени свој успех енглеских подморца.

Бомбардовање Поле

— Успех италијанских авијатичара —

Солун, 22 авг.

Телеграм из Рима јавља, да су три италијанска аероплана летела пре два дана над Полом и бомбардовали војне објекте.

Успех је био ванредан. На неколико места се појавио пожар који је избио после експлозија војних магацина.

Бестидно средство

— Чине се све опухе Немци у овоме рату —

Петроград, 17. авг.

Саопштење главног генералштаба. — Између недостојних средстава борбе, којима прибегавају наши непријатељи у садашњем рату, помињемо ове: чиљени су покушаји да се посредством неутралних земаља растурају лажни узбуњливи апела, у којима преувеличавају своје победе. Непријатељи се труде да утичу на јавно мишљење у смислу потребе закључења мира. Најзад, да би се избегла цензура и конфисковање тих апела су увучени у разне предмете, који се јавно продају и чији спољашњи изглед не изазива никакву сумњу. Та-

кви апели су нађени у блоковима фотографских картона, у завојима картона милиметарски квадратирањих за архитекте, инжењере и политехничке школе, у лажним пакетима за чоколаду и другим стварима.

У тим апелима, које су на тај начин растурали самозвани пријатељи Русије, изопачавана је и злонамерно предствљана истинска ситуација у циљу да се изазову неред и да се унесе узбуна међу становништво. Дирекција главног генералштаба сматра за своју дужност да обавести публику о правом пореклу и значају сличних апела у тврдом уверењу да велика храброст руског народа неће бити поколебана тим недостојним подмуклим покушајима нашег непријатеља и да ће сва та лукавства бити оцењена код руског народа онако како заслужују.

Противу Риге

— Понован напад Хинденбургове армије —

Париз, 21. авг.

„Матен“ тврди, да је армија генераласима фон Хинденбурга отпочела поновно надирање ка Риги. До сада је одбијана на свима тачкама тога сектора.

Нов канцелар

— На место Бетмана Холвега долази Басерман —

Лондон, 21. авг.

Пел Мел Газета* дознаје из Амстердама, да се у политичким круговима Берлина сматра као сасвим извесно, да ће Басерман доћи на место Бетмана Холвега за канцелара немачке царевине.

Као узрок Бетмановом одступању наводи се његов спор са кајзером.

Из Софије

— Код д-р Радославова. —

Софија, 21 авг.

У двору је одржана министарска седница. После седнице д-р Радославов је примио у подужу посету аустриског и немачког посланика и немачког војног аташеја. Истог дана по подне Радославов је примио мекленбуршког принца Јована, који се већ неколико дана налази у Софији.

Питање муниције

— Кроз краће време биће решено питање о муницији —

Петроград, 22 авг.

Специјални дописник Делви Хроника имао је подужи разговор са Министром Војним генералом Поливаном која му је рекао, да ће питање о муницији бити решено за веома кратко време.

Радославов и Жеков

— Значајан састанак. —

Софија, 21 авг.

Министар војни генерал Жеков и председник министарства д-р Радославов имали су у министарству спољних послова врло дуг разговор.

Овај разговор се у политичким круговима доводи у везу са бугарским маневрима.

Примирије

— Германске онове руши челична реч руска —

Петроград, 21 авг.

Петроградска Телеграфска Агенција доноси следеће:

„Чоландски лист „Маас-Боден“ пише, да је извештен из сигурног немачког извора, да је примирије између Русије и Немачке са-

свим могућно. Та вест се осигурава тиме, што је немачким официрима, који су пуштени на дуже осуство са источног фронта, наглашено да се у случају да чују за примирије између Русије и Немачке не враћају на источни фронт већ у своје мобилизационо место.“

Ову вест овлашћени смо да најкатегоричније демантујемо, пошто Русија ничим није дала повода Немачкој да је рада да склопи примирије. Царева реч је чврста као челик, она се не може ничим саломити.

Бугарска и Румунија

— Затегнутост у односима —

Букурешт, 22. авг.

Од извесног времена опажа се јака затегнутост у односима између Румуније и Бугарске. То се објашњава тиме, што је Румунија одбила захтев бугарске владе, да преко своје територије пропусти муницију тобож за Бугарску.

Немачке снаге

— Колико су Немци изабацили војника —

Лондон, 22. авг.

Пуковник Ремингтон, војни стручњак „Тајмса“ рачуна да данас Немци имају на западном фронту 1,250.000 душа, а на источном бојишту 1.700.000. Уз немачке трупе на западном бојишту треба рачунати још 500.000 аустро-немачких војника и 1.500.000 на источном бојишту.

Бугарска и Грчка

— На Споразум на основу уступака Грчке не пристаје. —

Атина, 22 авг.

Атински „Патрис“ доноси на уводном месту чланак под горњим насловом, у коме се између осталог каже и ово:

Г. Радославов, бугарски премијер изјавио је пред једним немачким журналистом, како је Бугарска вољна и како жели да се на Балкану већ једном дође до мира између појединих државина Али то може само онда бити, ако прavedне бугарске жеље буду испуњене. Толико г. Радославов. Ми незнамо какво ће држање заузети наша влада код овакве изјаве г. Радославова. Међутим, као јавни орган, као гласило једног народа, који је своје најновије тековине извојевао скупоценим жртвама свечано и категорички изјављујемо, да нам споразум са Бугарском по цени ма и вајмањих уступака не треба, и нема овог члана грчке породице која би га могла ирмити?

Члавак је учинио силан утисак на све слојеве грчког народа.

Са границе

— Мађарске власти напуштају погранична места —

Букурешт, 22 авг.

Према сигурним информацијама аустроугарске власти напуштају сва места поред румунске границе. По тачним подацима Предејане је сасвим исељено и у њему се налазе мања редови војске.

Берлин нуди

— Немачка влада нуди Румунији зајам. —

Букурешт, 22 авг.

„Индепенданце Романа“ доноси да је пре неколико дана у строгом инкогниту у Букурешту био један од немачких финансијера и да је у име немачке владе нудио Румунији зајам од 150 милиона динара под најповољнијим условима. Зајам би имао да буде цена за румунску неутралност.

ПОДЛИСТАК

Pierre Loti.

Madame Hrysantéme

У даљини све то изгледа као дечија играчка. Из тамног зеленила, која је главна боја целе околине, истичу се хиљаде најразличитијих застава, које се да нас лепршају у част далеке Француске!... У обиљу боја преовлађују беле заставе са црвеним срцем, представљајући: „Царство сунчевог рађања“ — у коме се данас ја налазимо.

Сем три-четири „мусме“ које се подаје у врту за баваљају стреланем из лука у кафани нема иначе некога. Ни шума ни брегови око нас, не дају гласа бд себе.

Хризантема — испушнвша цигаретлу и испушнв

чај — зажели такође учествовати у стрелану, које се међу јапанском омладином још увек сматра одличним и здравим спортом. Један доброћудни „старчић, који чува стрелиште, изабра за њу најлпше стреле, украшене белим и црвеним, — и она стане најозбиљније нишанити. За нишан је био постављен круг усред једног насликаног змаја.

Одмах се вади, да је врло срећна. На њену велику радост ми се сви дивимо њезиној вештини.

Ив, који је иначе врло сретан у сличним пословима, хтео је такође да покуша, — али му не пође од руке. Било је задовољство посматрати Хризантему, како се са хиљаду умалјатих покрета труди да својим нежним прстићима намести жилаве морнарске руке у прав положај на

лук и на струну. Накада ми њих двоје нису изгледали прикладнија, него у овом тренутку. Били су као рођени једно за друго, па би ме го морало и узнемирати, кад не бих био сигуран у Ива — и кад не би према свему томе био сасвим индиферентан.

Одједном кроз тишину врта и брегова одјекну силан звук, који је долазио из долине. Јединствен звук, моћан и страхан, који се продужавао у металном поддрхтавању и испуњавао атмосферу... А онда опет, нови и још крупнији „бум“... допре с мора свежим поветарцем.

„Нитон Каме!“ — објасни нам Хризантема и продужа да нишани.

Нитон Каме! Јапанско свето звоно, које звони испод нас у једном предграђу. Мора се признати, да Нитон

Кане прекрасно звучи. Па и кад је се већ одавно завршило звоњење, још је увек пролазио дрвљем и лишћем лаки дрхтај, који се задржавао у ваздуху.

Хризантема ми се заиста чини грациозна, кад запне лук и повије се у назад, да боље затекне струпу. Онда јој рукави падају чак до рамена и тада јој се виде њене нежне беле руке. Свака стрела одлети уз лако шуштање, као да је полетела птица, — а онда увек чујеш кратак и судударац, јер свака стрела погађа у нишан...

Кад се спустила ноћ, отпратасмо Хризантему у Буджиджи, а ја се с Ивом упутило преко европског врта у луку, да на броду примимо дежурство.

У овом крају вароши све удара на ракију, све је накинено заставама, па се у-

дешавају ватромети у част Француске. У дугим поворкама јуре цинови с матрозима с нашега ратног брода. Из сваке куће допире мелодија наше марсељезе, па је чак и енглески морнари певају храпавим гласом и тромим, мртвачким темпом. У свима кафанама и механама свира се на раштминованим гласовирима и у громким варијацијама наша марсељеза, само да би се привукла француска омладина.

Ах, сада ми пада напамет још једна смешна сцена, која се одиграла исте вечери. При повратку залутали смо у једну улицу, која је била пуна девојака сумњиве спољашности.

— Наставиће се —

Повратак Румуна

— На Немачке и Аустрије —

Букурешт, 22 авг.
Преко 30.000 радника Румуна која су радили у немачким и аустријским фабрикама, враћају се натраг у отаџбину, да на позив румунске владе ступе под заставу Румуније.

Цензура

— Шефови опозиције код д-р Радославова —

Софија, 22. авг.
Поводом увођења цензуре за телеграме која се из Бугарске шаљу, шефови опозиције су посетили д-р Радославова и у име штампе уложили енергичан протест, тражећи, да се цензурисање депеша укине као протавустанак акт.

Руси на талијанском фронту

— Аустријанци бацају заробљене Русе на талијанском фронту —

Заробљеници, заробљени у последњим борбама на Сочи тврде, да у последње време Аустријанци довлаче на талијански фронт заробљене Русе, и њима смењују своје трупе у позадини.

Германско гусарство

Пљачка неутралних бродова

Букурешт, 22. авг.
Немачки подводни бродови крстаре у Северном мору пресрећу свакодневно бродове неутралних држава и онда претресају путнике. При тим претресањима дешавају се грозне крађе, па чак и отимачине. На ово су само Немци способни.

Дневне вести

Министарска седница

Јуче је у Нишу одржана значајна министарска седница под председништвом г. Ник. Пашића.

Конференција у руском посланству

Представници Сила Четворног Споразума у Нишу имала су јуче врло важну заједничку конференцију у стану руског посланства.

Дипломатске вести

Г. г. руски, француска и врногорски посланици при нашем двору посетили су јуче г. Јована Јовановића пуномоћника министра спољних послова.

Нови писари Управе Града

Указом министра полиције постављена су за писаре Управе града Београда, Богдан Ђ. Богдановић, полицијски писар среза сврљашког; Никола Гаври-

ловић, полицијски писар среза рђевског; Божидар Мокрањац, полицијски писар среза јасеничког.

Једно одликовање

Солунски листови јављају, да је наша влада одликовала орденом Св. Саве првог степена шефа солунске тајне полиције.

Др. Марковић

Др. Милан Марковић, бивши министар финансија вародни посланик, првак самосталски отпутоваће у току ове недеље за Француску у специјалној мисији. Г. Марковић бавиће се у Француској око месец дана.

Железничка школа

Јуче је завршен упис за курс техничких приправника.

Нов доктор

За лекара среза беличког постављен је др. Благородни.

Трговачка Комора

У четвртак ће Трговачка Комора одржати своју редовну седницу. Седница ће се одржати у Нишу и на њој ће се претресати питање о извозу овогодишње бербе шљива.

Конференција шљивара

Трговци — шљивари одржаће у току идуће недеље седницу.

Церински магацини

У Нишу ће бити подигнуто неколико царјских магацина за смештај робе која долази са стране, док се иста не буде раздала трговцима.

Комисија за исељавање

У Нишу је образована нарочита комисија за исељавање свију оних лица која немају директне везе са станованјем у Нишу. У комисију су ушли као чланови: један члан Средишног Одбора, један представник општине и један полицијски писар.

Помоћ и објаве

Јуче је месна одбор у Нишу издавао помоћ избеглицама и у исто време објаве оних личностима које су одређене да се иселе из Ниша.

† Јероним Томажео

У Задру је умро чувени Јероним Томажео, председник земаљског одбора и дворски саветник у пензији.

Пажња према Јеврејима

Министар војни у договору са Врховном Командом одобрио је војним обавезницима Јеврејима слободно кретање на дан 27. и 28. августа и 5. септембра, као дане њиховог празника.

Животно намирице

Јављају нам из Ниша, да је између Министарства Прирреде, Главног Одбора

за набавку намирица и Војне Инспекције дошло до споразума око набављања животног намирица. Тако, свако ће, од ова три издештва одредити своје делегате, преко којих ће се извршивати све наруџбине. Војна Инспекција ставиће делегатима по 10 вагона дневно за намирице и преко 30 вагона, који ће преносити угаљ и дрва за огрев.

Извоз опијума

Министар Народне Приреде г. Вој. Марковић одобрио је Земљорадничкој Банци у Скопљу, да може извести из земље 100 вагона опијума за Солун.

Утемељачи Свештеничког Удружења

Г-ђа Даринка и г. Емило Велимировић, виши контролор Дирекције, из Ниша, уписали су за члана утемељача Свештеничког удружења свога пок. сина Марка Ђорђевића, бив. столара из Београда, војника II батерије III дивиз. дунав. артиљеријског пука I позива и положили дружинској каси улог од 100 динара.

Ђелешке

Живојин Стефановић, служ. управе Држ. Монопола извештава своје сроднике и познанике да ће давати 40-то дневни помен својој доброј жени Марији 25 ов. мес. у 10 час. пре подне на ново гробље парцела бр. 24.

Г-ђа Симка и г. Миладин Кораћ пешад. мајор, уписали су за члана утемељача Свештеничког Удружења свога пок. сина Драгутина Кораћа, техничара IV год. и наредника ђачке чете, који је умро у Маутхаузену, у А-угарској као заробљеник са улогом од 100 дин.

Србија и Грчка

— Србија ће помоћи Грчку у случају напада —

Софија, 22 авг.
У овдашњим се круговима тврди да је између Србије и Грчке ових дана потписан споразум за одбрану да Србија или Грчка буду нападнуте од ма које државе. По том споразуму један српски виши официр отпутоваће у Аџину да са грчким главним штабом састави одбранбени план за Грчку.

Лела Перићева

РОМАН из београдског живота

— Добро, добро, промиљао би стари Перић, то је доста добра стар, само овај, знаш ја молим, да је веома незгодно по лист, нарочито женски лист, да доноси такве ствари. То је више за какав роман каквог листића, који хоће да живи од уденца! — Стари Перић је био доста узбуђен, док је ово говорио.

— А не драги татице. Ова је ствар одлачна за један женски лист, наро-

чато, пак, за „Домаћину.“ Свака женска треба да ту ствар прочита, па да оне ни карактер једног човека. Ствар је доста татице дугачка и да те не би умарала ево ја ћу ти прочитати само зачршек приче! И не обзирући се на не расположење свога оца који би највише волео да га је оставила на миру, она брзо стаде да прелистава своје рукописе, а затим када је нашла помењуту страну поче да чита.

...Дошао је дан растанка.

Из једног бечког павсионата беше дошао одговор да су обе кћери српског пуковника примљене у пансионат, и да треба најдаље за десет дача да дође јер школа почиње да ради. Иако су биле радосне што ће отићи у Беч, у ту велику варош. о којој су чули тако много, ипак их је било жао што ће да оставе мали, прљави и пуни прашине Београд и у њему своје мале и драге.

(Наставиће се)

Последње вести

Наше бојиште

— На Дрини —

КРАГУЈЕВАЦ, 22 авг.

У току ноћи 18 авг. непријатељ је на два чамца покушао да пређе Дрину код Стојића њрда, северно од села Зрнца. Наша га је заседа дочекала ватром и бомбама. Чамци су потопљени.

Исте ноћи непријатељ је на два чамца покушао прелаз код Будишића јужно од Зворника, али је са половине реке враћен.

(Ратни Пресбиро)

Са руског фронта

— Руски званични извештај —

ПЕТРОГРАД, 17. августа

На западу од Фридрихштата 15. и 16. августа борбе се продужују са истим огорчењем.

Развијајући своје операције, Немци су појачали своје нападе против наших трупа према железничкој прузи Грот—Ескау и против села Сар Халена.

У правцу Двинска не јављају ни за какве битне промене.

18. августа наше су трупе предузеле офанзиву на неколико тачака.

У правцу Вилне битке се продужују готово на истом фронту.

Пошто је непријатељ прешао на десну обалу Њемена, у области Олите покушао је 19 да напредује у правцу Орани.

На осталом делу фронта дуж Средњег Њемена и ка југу до реке Припете, наше војске су продужиле да се повлаче под заштитом наше артиљерије.

18 августа наше артиљерије су одбиле једну серију немачких напада у области Липска задавши непријатељу велик губитке. Наше артиљерије задржале су упорну офанзиву великих немачких снага на фронту Гужани—Горден.

У области Владимир—Волински непријатељ је променио распоред својих трупа и продужио ноћу између 15 и 16 августа офанзиву са великим снагама према Луцку.

На северу од Луцка на обема обалама Стира продужене су борбе.

Америка и Немачка

— Немачка пристаје на све —

ПARIЗ, 22 авг.

Односи између Немачке и Америчких Држава веома су се погоршали торпедовањем „Арабио“. По једној депеши председник Вилзон ће сазвати конгрес, од кога ће тражити, да се образује једна армада од 600.000 бајонета за сваку евентуалност.

Немачки посланик граф Бернсдорф је посетио Вилзона и са њиме је дуго конференсио. Тврди се као поуздано да је на овом састанку граф Бернсдорф у име своје владе изјавио да је Немачка готова да америчкој влади да свако задовољење због несрећног случаја.

НОВО! НОВО!
ФРАНЦУСКЕ РЕЧИ
 распоредене логичким радом
 и
Француско-Српски разговори
 од
 Др. К. ПЛЕЦА
 професор француске гимназије
 Цена дин. 1-50

ГИ ДЕ МОПАСАН
ПРИПОВЕТКЕ
МИС ХАРИЕТА
НАСЛЕДСТВО
 превео
ГРГУР БЕРИЋ
 професор
 Цена дин. 2.
 Најбоље дело чувеног
 романијера

МИЛОРАД ТИПСАРЕВИЋ
КРИЗА
МЕЂУНАРОДНЕ ЕТИКЕ
 — ПОКУШАЈ АНАЛИСЕ НЕ-
 МАЧКЕ РАСЕ и ГРЕХОВА
 БЛОКА ЦЕНТРАЛНИХ (ГЕР-
 МАНСКИХ) ЕВРОПСКИХ
 СИЛА.
 Врло актуелно
 Цена дин. 1-20
 Књижевима уобичајени рабат
 ИЗДАВАЧКА КЊИЖАРА
 Е. АЈХШТЕТ — МЛАЂИ
 БЕОГРАД. 4-5

Издања књижевне
 С. Б. ЦВИЈАНОВИЋА
 — Београд —

Исидора Секулић
ПИСМА ИЗ НОРВЕШКЕ
 Дин. 2-50

Милица Јанковић
ИСПОВЕСТИ
 Дин. 2-50

Антон Чехов
 ОДАБРАНЕ
ПРИПОВЕТКЕ
 Дин. 3-

Алфонс Доде
САФО
 РОМАН ИЗ ПАРИСКОГ ЖИВОТА
 Дин. 3-

Ст. Винавер
 ПРИЧЕ КОЈЕ СУ ИЗГУБИЛЕ
РАВНОТЕЖУ
 Дин. 1-20

275 3-4
 Свесловенска Књижевница
 отворена је.

**„Огледало будућности
 и карактера“**

На огласу „Страже“ добио сам преко 200 поруџбина по 1 и 2 до 5 шпила пошто је доплата 0.85 п. дин. то ми је немогуће шилати јер би сваком купцу било скупо, то молим сваки који жели „Огледало будућности и карактера“ испод 10 шпила нека пошаље у маркама поштанским на ње добити карте. Пошто се не исплаћује поштарина на доплату за мали број.

Главно заступништво за Србију:
Стеван К. Стевчић
 Гундулића Венац бр. 21.

ЏАКОВА од брашна и
 има већу коли-
 чину радња
МИТРА ВУКОВИЋА
 208 Београд — Теразије 2 3

Изааше су из штампе књиге:
 L. Adle Prevest
МАНОН ЛЕСКО
 РОМАН
 с француског превео
 Дамњан Ковачевић
 Цена 2-50 дин.

**ВОЈНИ КРИВИЧНИ
 ЗБОРНИК**

у који су ушли: Закон о у-
 стројству војних судова; Војна
 Казнени Законик; Законик о
 поступку војних судова у кри-
 вичним делима; Закон о крив-
 ном дисциплинском суду и
 дисциплинска уредба.
 Уредио
Гојко Никетић
 Цена 3- дин.
 Књижевима 30 од сто раба-
 та. Препродавцима 20 од сто.
 Поруџбине прима
 Издавачка Књижевница
ГЕЦЕ КОНА
 275 Београд. 3-5

**ОБУЋАРСКА РАДЊА
 ЈАНИЋИЈА СТЕРИЈАДИСА**
 — ПАЛАНКА —
 ПОТРЕБУЈЕ РАДНИКЕ

Плаћа по својој тарифи, и то:
 мушке 6 динара, женске 5 динара.
 Посао сталан. 255, 11-15

Антоније Ђорђевић
 ШПЕДИТЕР
 БЕОГРАД САВА

Јавља својим муштеријама
 и осталом трговачком свету
 да врши експедиције како
 увоз тако и провоз за упу-
 трашњост Србије.
 259 9-10

ЧИТАЈ

**КАФАНА
 „АРАПИН“**
Чича Панте Костића
 МАКЕДОНСКА УЛИЦА

Точи сваки дан изврсно пиво из Парне Пи-
 варе И. Бајлони и даје га:
чаша 0-30
кригла 0-50

Поред доброг пива, располаже и са ме-
 зелуком финим а јефтиним.

ОТКРИВЕНА ТАЈНА НАШЕ БУДУЋНОСТИ

карте факиризма „о којима је писано у „Стражи“ иза-
 шле из штампе:
„Огледало будућности и карактера“
 Цена „шпила“ само 0.60. Продавцима од 10—50
 „шпила“ 30% рабат; од 50 на више 40% рабат. Шаље
 на доплату главно заступништво за целу Србију
СТЕВАН К. СТЕВЧИЋ
 Гундулићев венац бр. 21.

Карте се могу добити у свима књижевима и ду-
 ванцивијама.

Имам на продају 600 буради
 пекмезарских добрих; коме је потребно нека се обрати
 потписатоме:
Љубомир Ристић
 271 7-20
 хотелијер „Касне“ у Крушевцу.

Колонијалну робу:
 кафу, пиринач, зејтин, франкову цигуру, са-
 пун, соду „мртва глава“, шпанску алеву па-
 прику, коњак, штирак за веш и за ратлук,
 вешблау Сецер, Краус и Колман, фитиљ за
 ламне и кандила, сапун за бријање „Волф“,
 чоколаду „Таблер“, рум јамајка и „Отело“ и
 сву осталу робу има на стоваришту у магацину
Шумадска Банка — Паланка (смедеревска)
 281 ПРОДАЈА САМО АНГРО 3-5

**ПЕЧАТОРЕЗАЧКА РАДЊА ИЗ
 БЕОГРАДА**
Мирка Ерленвајна
 Обреновића улица преко од „Ру-
 ског Цара“ у НИШУ

Прима поруџбине печата и штам-
 биља Грачира златне и сребрне ства-
 ри, израђује брзо и солидно по умере-
 ној цени. На захтев шаље свој илу-
 стровани ценовник. 274 8-10

ЛОМНИЧКА КИСЕЛА ВОДА

Закупац сам Ломничке Киселе Воде. На сто-
 варишту имам воде у флашама од 1/2, 3/4 и 1 литар.
 Ко потребује нека се изволи обратити потписа-
 ном закупу.

Ко жели, може послати кога са флашама
 на извор или потписаном, где ће добити потребно
 одобрење за воду.

За ближа обавештења може се свако обра-
 тити закупу
Љуб. Ристићу
 193-34-
 гостиничару хотел „Касне“ у Крушевцу.

НАЈВЕЋИ ЗАВОД У СРБИЈИ
 ЗА ДАВАЊЕ ПОД ЗАКУП
КИНЕМАТОГРАФСКИХ СЛИКА
 ГЕНЕРАЛНО ЗАСТУПНИШТВО ПАРИСКЕ ФИРМЕ
„ПАТЕ ФРЕР“
 БЕОГРАД, КНЕЗ-МИХАЈЛОВА УЛИЦА БРОЈ 41.

Препоручује своје богато стовариште особитих кинематограф-
 ских слика (филмова). — Исто тако има на стоваришту свију но-
 витета у апаратима и саставним деловима, марка „ПАТЕ ФРЕР“
 — за кинематографска позоришта. 279 2-3